

ПРОБЛЕМИ ЕКСПОРТУ ЗЕРНОВИХ УКРАЇНИ

Україна, багата аграрною історією та потужним агропромисловим комплексом, відіграє ключову роль на світовому ринку зернових культур. Зовнішня торгівля цим сектором є не лише економічно важливою, але й стратегічною, впливаючи на розвиток країни та її позиції у світі. Аналіз цієї торгівлі розкриває низку викликів та перспектив, що визначають майбутнє українського зернового сектору.

Три основні ботанічні родини включаються до групи зернових культур: злакові, бобові та гречкові. В Україні здавна основними представниками зернових культур були озимі культури, такі як пшениця, жито, ячмінь та тритикале, їх площа в середньому становить 7-8 млн. га.

Врожайність цих культур визначається природним та техногенним ресурсним забезпеченням. Природні фактори включають потенційну родючість ґрунту, наявність вологи та тепла для рослин, а також рівень фотосинтетично активної радіації.

Економічна вага зернових культур в Україні є вельми значущою і визначається рядом ключових факторів, що охоплюють як сільське господарство, так і виробництво продуктів харчування. Основні аспекти економічної ваги зернових культур в Україні включають:

1. Господарське значення: Зернові культури, такі як пшениця, ячмінь, кукурудза і інші, є ключовими культурами в сільському господарстві України. Вони становлять значний відсоток загальної площі посівів та обсягів виробництва.

2. Експортний потенціал: Зернові культури мають великий експортний потенціал для України. Зокрема, озимі та ярові культури експортуються на світові ринки, де вони забезпечують країну додатковими економічними можливостями та валютними надходженнями.

3. Роль в промисловості та переробці: Зернові культури є сировиною для виробництва багатьох продуктів харчування, включаючи хлібобулочні вироби, крупи, корм для тварин, алкогольні напої та інші. Їх переробка створює робочі місця та сприяє розвитку продовольчої та переробної промисловості.

4. Допомога в забезпеченні продовольчої безпеки: Зернові культури грають ключову роль у забезпеченні продовольчої безпеки країни, виготовляючи базові продукти для харчування населення. Забезпечення стабільної виробництва зернових є важливим фактором для забезпечення харчової безпеки нації.

5. Вплив на зовнішньоекономічні показники: Виробництво та експорт зернових культур визначається у зовнішньоекономічних показниках країни.

В цілому, економічна вага зернових культур в Україні не тільки сприяє розвитку аграрного сектору, але й має глибокий вплив на економіку країни в цілому, враховуючи їхню роль у виробництві продовольства, експорті та промисловості. Серед проблем, які постають перед Україною в питанні експорту зернових культур, можна визначити наступні:

1. В результаті війни російської федерації проти України більш ніж 280 000 квадратних метрів ґрунту, де вирощуються українські зернові культури, забруднено токсичними речовинами. Майже третина території України забруднена боєприпасами. У деяких прифронтових районах вміст важких металів у ґрунті в 25 разів перевищує норму, що негативно впливає на родючість ґрунту [1].

2. Блокада українських морських портів. Внаслідок активних бойових дій, мінування українського Причорномор'я та загрози зі сторони воєнного флоту росії функціонування морських шляхів експорту стало практично неможливим. Як наслідок, загальний обсяг переробки вантажів у морських портах Одеської області скоротився на 52,2%, зокрема перевезення зернових культур впало на 27% [2].

3. Війна та блокада можуть спричинити великі фінансові втрати для виробників зернових культур через обмеження доступу до морських портів та зменшення обсягів експорту. Це може призвести до збитків у виробництві та економічного занепаду [3].

4. Навантаження на транспортну інфраструктуру. Через військові дії довелося доволі суттєво змінити логістику, зокрема і в питанні експорту зернових культур.

Загалом, проблеми в експорті зернових культур України в контексті війни та блокади відображаються в різноманітних сферах, від економічних та фінансових аспектів до логістики та соціально-економічного розвитку країни [4].

Список використаних джерел

1. У 25 разів більше шкідливих металів у ґрунтах: як війна забруднює родючі чорноземи. Еко.Район - новини про екологію. URL: <https://eco.rayon.in.ua/news/583021-u-25-raziv-bilshe-shkidlivikh-metaliv-u-gruntakh-yak-viyna-zabrudnyue-rodyuchi-chornozemi>
2. Експорт з України зернових, зернобобових та борошна. URL: <https://minagro.gov.ua/investoram/monitoring-stanu-apk/eksport-z-ukrayini-zernovih-zernobobovih-ta-boroshna>
3. Воєнні баланси продовольства в Україні. Частина 3. Експорт. Експорт зернових культур. АПК-Інформ. URL: <https://www.apk-inform.com/uk/exclusive/topic/1526929>.
4. Скрипник, С., Процевят, О., Воронова О. Особливості регулювання ЗЕД в умовах воєнного стану. *Економіка та суспільство*, (38). URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1308>